

ECHO

ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 06/2022

KONFERENCJA PN. „BEZPIECZEŃSTWO FINANSOWE I ZDROWOTNE KOBIEC” 5

PRACE POLOWE ROLNIKÓW WYKONYWANE W PORZE NOCNEJ SĄ ZGODNE Z PRAWEM 9

KORZYSTNE ZMIANY DLA EMERYTÓW, RENCISTÓW I UBEZPIECZONYCH W KRUS 16

**Bank Spółdzielczy
w Goleniowie**

**Kredyt WŁASNY HEKTAR
na zakup ziemi**

- okres kredytowania do 15 lat
- kredyt do 800 000 zł

O szczegóły pytaj w placówkach Banku:
NOWOGARD, MASZEWO, LOBEZ, WĘGORZYNO, CHOCIWEL,
GOLENIÓW, DOBRZANY, DOBRA, IŃSKO, STEPNIKA

www.bsgoleniow.pl

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

- Prezes Izby: Andrzej Karbowy
Wiceprezes Izby: Jerzy Mariak
Członkowie Zarządu: Mirosław Ignaszak, Kazimierz Kuligowski, Anna Rydzkowska
Zajmujemy się w szczególności:
- bezpłatnym doradztwem prawnym;
  - działalnością szkoleniową;
  - zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
  - działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
  - pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
  - doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
  - współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
  - działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
  - doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
  - promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
  - działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:

ul. Chmielewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin

tel. 91 484 40 72

e-mail: izba@zir.pl

www.zir.p

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin

tel. 94 346 05 14

e-mail: koszalin@zir.pl

www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Szanowni Państwo!

Zbliżają się żniwa, a rolnicy nie mają pewności jak one będą przebiegały. Nie bacząc na pogodę można zakładać, że będzie to kolejny rok strat w gospodarstwie. Destabilizacja cen nie wpływa optymistycznie na reakcje producentów.

Konferencja, która odbyła się w Rymaniu pokazuje ogromne napięcie i lęk o przyszłość naszych gospodarstw. Nieustannie zabiegamy, na tyle ile pozwala nam prawo, o wdrożenie polityki rolnej na okres minimum 5 lat.

Zachęcam do lektury celem zapoznania się z innymi ważnymi wydarzeniami.

Andrzej Karbowy – Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej

Spis treści

POSIEDZENIE ZARZĄDU ZIR	4
INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ	4
POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH ZIR	4
KONFERENCJA PN. „BEZPIECZEŃSTWO FINANSOWE I ZDROWOTNE KOBIEC”	5
INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH	10
MINISTERSTWO AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH W SPRAWIE CEN NAWOZÓW	10
INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA	13
INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	15
KĄCIK KULINARNY CZYLI NAUCZ SIĘ ROBIĆ SAM, CO LUBISZ JEŚĆ	17

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

Posiedzenie Zarządu ZIR

Dnia 23 czerwca br. odbyło się posiedzenie Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej w Szczecinie, w części którego uczestniczyli również pani Barbara Wójcik – dyrektor Wydziału Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego ZUW oraz mecenas Piotr Kopcewicz.

Spotkanie w dużej mierze poświęcone było omówieniu tematu związanego z aktualną sytuacją w rolnictwie występującą szczególnie na terenie województwa zachodniopomorskiego. Obecna sytuacja nie jest najlepsza, w głównej mierze przyczyniają się do tego m.in. ekstremalne warunki pogodowe, które coraz mocniej doprowadzają do widocznej w gospodarce suszy. Na chwilę obecną raporty IUNG nie odzwierciedlają sytuacji jaka występuje na polach w poszczególnych regionach naszego województwa. Panujące warunki pogodowe z uwagi na wysokie usłonecznienie oraz dużą prędkość wiatru sprawiły, że stan upraw jest dramatyczny. Kolejno w dalszym ciągu wysokie ceny paliwa rolniczego, które

znacznie obniżają opłacalność produkcji rolniczej, ponieważ olej napędowy to jedna z największych pozycji zakupowych w każdym gospodarstwie rolnym. Tych podwyżek nie zrekomensuje nawet większa kwota zwrotu akcyzy za paliwo.

Wywożenie towarów rolnych z Ukrainy, to może spowodować zaburzenia polskiego rynku rolnego szczególnie rynku pszenicy. Na giełdach światowych ceny zboża rosną jednak w Polsce widoczny jest zastój spowodowany brakiem zainteresowania kupców polskim zbożem. Pojawia się przypuszczenie, że zaistniała niekorzystna sytuacja związana jest z niekontrolowanym przyływem zboża z Ukrainy, w związku z czym polscy rolnicy nie mają gdzie sprzedać zapasów ze zbiorów w 2021 roku. Ceny polskiego zboża są sztucznie zaniżane przez nadmierny podaż zboża z Ukrainy. Pomoc dla tych producentów nie może odbywać się kosztem polskich rolników, którzy będą zagrożeni upadkiem gospodarstw.

Zbliżają się żniwa i konieczne jest opróżnienie magazynów ponieważ polscy rolnicy nie będą mieli gdzie przechowywać nowo zebranych zbóż. Spowoduje to jeszcze większe załamanie rynku i obniżenie cen poniżej kosztów produkcji.

Następnie Zarząd przedyskutował temat związany z utworzeniem sądu polubownego z zakresu szkód łowieckich. Sąd Arbitrażowy w Sprawach Szkód Łowieckich będzie działał na podstawie regulaminu wypracowanego przez Krajową Radę Izby Rolniczych i Polski Związek Łowiecki. Obie organizacje będą sprawować wspólnie nadzór nad Sądem poprzez Radę Sądu Arbitrażowego. Niniejszy sąd arbitrażowy zostanie powołany w celu ograniczenia konfliktów pomiędzy rolnikami, a myśliwymi w odniesieniu do szacowania szkód łowieckich i wypłaty odszkodowań z tego tytułu.

Na zakończenie posiedzenia Zarząd zapoznał się z bieżącą korespondencją Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, która wpłynęła do biura w ostatnim czasie.

Ministrów zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR dotyczącego szkód spowodowanych wystąpieniem suszy w 2021 roku.

W dalszej kolejności przedstawiciel KOWR OT Koszalin poinformował o rozdysponowaniu gruntów rolnych na terenie powiatu sławieńskiego, a przedstawiciel Powiatowego Lekarza Weterynarii zapoznał obecnych z wykonaniem

odstrzału sanitarnego dzików na terenie powiatu sławieńskiego, a także z procesem uboju zwierząt gospodarskich na własny użytek.

Na zakończenie głos zabrał przedstawiciel Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie NW w Sławnie, który podjął temat bobrów, które niweczą gospodarkę wodną. Poinformował, również o braku środków finansowych do terminowych remontów cieków wodnych.

W dniu 14 czerwca w Urzędzie Gminy Szczecinek, odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR zgodnie z porządkiem tj.

1. Bieżąca sytuacja w rolnictwie w powiecie Szczecinek.
2. Procedury naboru wniosków o pomoc „suszą” za 2021 rok.
3. Przejmowanie gruntów do Zasobu KOWR i możliwości rozdysponowania.
4. Dotacje dla Spółek Wodnych.
5. Sprawy różne.

Spotkanie otworzył Przewodniczący p. Jerzy Mariak. Powitał przybyłych gości i rolników jednocześnie przedstawił wielkość dotacji dla Spółek Wodnych w powiecie Szczecineckim.

Siedem Spółek otrzymało dotacje od 12 tys. do 100 tys. zł. Pan J. Mariak przedstawił również oddolną inicjatywę wśród rolników – zbierania podpisów pod petycją dot. utrzymania w gospodarstwach do 3 szt. trzody chlewnej na tzw. samozabezpieczenie żywnościowe.

Przewodniczący RP zwrócił się z pytaniem do Starosty dlaczego nikt z samorządu nie konsultował z rolnikami zamknięcia przejazdu przez tory dla rolników mających swoje grunty po

jednej i drugiej stronie przejazdu. Proszę o interwencję Wójta, Starostę i PKP.

Następnie zaprosił rolników na spotkanie 28 czerwca w Rymaniu z Ministrem Rolnictwa. Obecna sytuacja w rolnictwie jest tragiczna a przede wszystkim producentów produkcji zwierzęcej i z tym się nie zgadzamy. Od 23 czerwca 2021 r gdzie obyło się spotkanie w UW walczymy o pokazanie skutków suszy, mamy po roku usilnych starań rozporządzenie dot. pomocy suszowej.

Pani kierownik BP ARiMR przedstawiła aktualną sytuację z pracy biura. Kampania 2021 jest zakończona za wyjątkiem dwóch nie wydanych decyzji. W tym roku termin składania wniosków OB został wydłużony do końca maja. Ilość złożonych wniosków w kampanii 2022: 1617 JPO, 1584 ONW, 526 RE, 367 PRS

Trwa nabór wniosków o dopłaty do materiału siewnego, nabór wniosków dla pszczelarzy, Dopłaty do zakupu nawozów – działanie wprowadzone w trakcie naboru wniosków OB. Pomoc finansowa związana z suszą – wnioski od 16 czerwca do końca czerwca.

Następnie wywiązała się dyskusja dotycząca min. wydzierżawiania obwodów łowieckich, powołaniu sądu arbitrażowego (PZŁ i KRIR) . Ustawa „zalesieniowa” jest krzywdząca dla rolnika – skracany jest okres pomocy finansowej. Wyłączenie z automatu z ubezpieczenia dziecka rolnika po ukończeniu 16-tego roku życia, pomimo kontynuacji nauki ale jest w trakcie leczenia i kto pokryje koszty leczenia? Zgodnie z wcześniejszymi, ustaleniami około 1000 ha z czego w tym roku około 117 ha wraca do Zasobu, grunty dzielone będą na działki 15 – 20 ha i rozdysponowane wśród rolników w przetargach ograniczonych ofert pisemnych.

Ponowiono uwagę braku uboju w terenie, podziału umowy cesji na kilka osób. Rozmawiano również o uchwale Sejmiku Woj. Zachodniopomorskiego dot. systemów grzewczych co do których UE daje 2 lata na dostosowanie a w naszym województwie jest termin do końca br. Wzrost cen, inflacja, nieznan kierunek (węgiel?, gaz?) likwidacja kotłowni – decyzje administracyjne w ślad mogą być kary.

POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH ZIR

Dnia 8 czerwca 2022 r. w Malechowie odbyło się posiedzenie rady powiatowej ZIR powiatu sławieńskiego.

Posiedzenie otworzył przewodniczący RP pan Zdzisław Sieradzki, który na wstępie naświetlił trudną sytuację w rolnictwie związaną z wojną w Ukrainie i podniesieniem stóp procentowych, co wiąże się ze wzrostem oprocentowania kredytów.

Następnie głos zabrał przedstawiciel WIORiN w Koszalinie Oddział w Sławnie, który omówił szczegółowo tematy związane z: kontrolą oprysków stosowanych w rolnictwie, badaniami opryskiwaczy, dokładnym zapoznaniem się z etykietami znajdującymi się na opryskach.

Kolejno głos zabrał przedstawiciel ARiMR ZOR w Szczecinie, który omówił proces składania wniosków o dopłaty do upraw oraz do nawozów. Poinformował o programie pomo-

cy do utylizacji pokryć azbestowych (40 zł/m² do 500 m² dachu). Zapoznał obecnych z projektem rozporządzenia Rady

KONFERENCJA pn. „Bezpieczeństwo finansowe i zdrowotne kobiet”

W dniach 9-10 czerwca 2022r. w Kołobrzegu odbyła się konferencja pn.: „Bezpieczeństwo finansowe i zdrowotne kobiet na wsi”. Wzięły w niej udział Członkinie Rad Powiatowych Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej oraz przedstawicielki Izby Rolniczych z całej Polski, zaproszeni goście oraz Zarząd ZIR.

Konferencję rozpoczęli p. Andrzej Karbowy – Prezes Zarządu ZIR oraz Danuta Lebioda Przewodnicząca Rady ds. Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy KRIR, która powitała wszystkich zebranych, a następnie przedstawiła prelegentów konferencji. Do udziału w konferencji zaproszeni zostali:

1. prof. dr hab. inż. Czesław Nowak, Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie, który wygłosił wykład pn. „Przełamywanie barier mentalnych, wzmocnienie roli kobiet jako łącznika między środowiskiem wiejskim a administracją”,
2. Agnieszka Szelaż, Dobrzycówka Zakątek Inspiracji; wykład pn. „Przełamywanie barier mentalnych, wzmocnienie

roli kobiet jako łącznika między środowiskiem wiejskim a administracją”,

3. Agata Strójwąs, Dyrektor Pomorskiego Biura Regionalnego TUW, wykład j.w.
4. mgr Marta Pawelec, Dietetyk, która przedstawiła Zasady zdrowego żywienia przy chorobach onkologicznych.
5. lek. Małgorzata Talerczyk, Zastępca Dyrektora ds. Lecznictwa, Zachodniopomorskie Centrum Onkologii w Szczecinie – profilaktyka chorób nowotworowych,
6. mgr ekonomii – Luiza Boniecka, Doradztwo zawodowe i personalne – Planowanie budżetu osobistego.

Wszystkie wykłady były bardzo interesujące i cieszyły się dużym zainteresowaniem. Obecni na konferencji, licznie korzystali z możliwości wymiany informacji i zadawania pytań prelegentom. Podczas dyskusji uczestnicy konferencji przedstawili swoje stanowiska i argumenty na temat zmieniającej się roli kobiety na wsi. Po długim dniu obrad i wy-

kładowi uczestnicy konferencji mieli możliwość wysłuchania wspaniałego koncertu skrzypcowego.

Celem zorganizowania konferencji było przekazanie informacji i wymiana wiedzy na temat bezpieczeństwa finansowego i zdrowotnego kobiet na wsi.

Sprawozdanie ze spotkania członków Stowarzyszenia Dzierżawców i Właścicieli Rolnych Województwa Zachodniopomorskiego „Budzistowo” w Radwankach i Drzewianach

Spotkanie rozpoczęło się 10.06.2022 r. na polach Gospodarstwa Rodzinnego „Radwanki”, gdzie znajdują się poletka z doświadczeniami rzepakowymi hodowli firmy Pioneer. Po obejrzeniu poletek i ich omówieniem przez przedstawiciela firmy Pioneer Pana Sebastiana Drzewieckiego zebrani udali się do Drzewian, gdzie w miejscowej Gospodzie Wiejskiej rozpoczęła się dyskusja nt. aktualnej sytuacji w naszym rolnictwie. Gości powitał prezes Stowarzyszenia Kazimierz Stoltzman, m.in. dyrektora KOWR 0/Koszalin Pana Piotra Dziadulę oraz wiceprezesa Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej w Szczecinie Pana Jerzego Mariaka. W czasie spotkania uczestniczący rolnicy omówili swoje problemy związane z opłacalnością produkcji oraz trudnościami w wypełnianiu różnych obostrzeń tworzonych przez

różne instytucje w kraju i UE. W wyniku tych dyskusji zawarto kilka generalnych wniosków do władz w Warszawie z apelem o ich racjonalne załatwienie:

1. Rozważenie zniesienia zakazu ochrony ptaków, jak żurawie, dzikie łabędzie, dzikie gęsi, gawrony, kruki, itp. Żerują one nagminnie na polach uprawnych i wyrządzają ogromne szkody w zbiorach, za które rolnikom nikt strat nie rekompensuje.

2. Przedłużanie umów dzierżawnych na uprawiane już arealy o 10 lat. Pozwoliłoby to na bezpieczne i opłacalne inwestowanie w rozwój gospodarstwa, Tak obiecał obecny na spotkaniu dyrektor KOWR 0/Koszalin Piotr Dziadul.

3. Rekompensaty suszowe nie powinny być doliczane do kwot „de minimis”, gdyż ogranicza to mocno korzystanie z tych kwot w innych ważnych

dla gospodarstw sprawach. I powinno się to załatwić jak najszybciej.

4. Usuwanie wiatrołomów i chrustu przez rolników z sąsiadujących pól pobliskich gospodarstw rolnych powinno być dla nich wynagradzane w ten sposób, że to drewno ma przechodzić na ich własność bez żadnych opłat, czyli za darmo!

5. W sprawie OPR-ów (Ośrodki Produkcji Rolnej) rolnicy nie wyrażają zgody na ich tworzenie z ziemi po dużych gospodarstwach z udziałem kapitału zagranicznego. Ziemia ta powinna trafić do naszych polskich rolników na powiększanie ich dotychczasowych gospodarstw rodzinnych.

Spotkanie zakończył Prezes Kazimierz Stoltzman, dziękując członkom Stowarzyszenia i innym rolnikom za liczne przybycie na spotkanie.

PISMA ZIR

Uroczystość święcenia pól w Sielsku

Dnia 5 czerwca 2022 roku we wsi Sielsko gm. Węgorzyno rozpoczął się, praktykowany powszechnym zwyczajem od wielu lat – obrzęd błogosławieństwa pól, którego celem jest kultywowanie dawnej tradycji, integracja społeczności lokalnej, ukazanie szacunku do ziemi i wszystkiego, co na niej rośnie i żyje oraz podkreślenie polskości ziem zachodnich.

O godzinie 13:00 w kościele Parafialnym w Sielsku odbyła się Msza święta z udziałem mieszkańców wsi, zaś po niej wyruszyła procesja.

Uroczystość miała charakter otwarty i edukacyjny, uczestniczyli w niej całymi rodzinami mieszkańcy Sielska, mieszkańcy okolicznych wiosek oraz władze samorządowe gm. Węgorzyno.

Następnie wszyscy zostali zaproszeni na słodki poczęstunek, który przygotowały gospodynie z produktów za-

kupionych z dofinansowania ZIR oraz własnych, przy Sali wiejskiej w Sielsku. Warto wspomnieć, iż święcenie pól było i jest dla gospodarzy ważnym

obrzędem, wynikającym z porządku czasu zasiewu i próby zabezpieczenia urodzaju płodów rolnych.

**MINISTERSTWO
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**
 SEKRETARZ STANU
 Anna Gembicka

Warszawa, 17 czerwca 2022 r.

Znak sprawy: DBD.pp.071.55.2022

**Pan
Andrzej Karbowy
Prezes
Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej**

Dotyczy: zapobieganie skutkom suszy.

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z pismem znak ZIR/DL/1876/2022 z dnia 16 maja 2022r. w sprawie zapobiegania skutkom suszy, uprzejmie Pana Prezesa informuję, co następuje.

Mając na uwadze narastający problem suszy oraz niedoborów wody oraz pojawiających się deszczy nawaalnych, podejmowane są działania ukierunkowane na walkę ze zjawiskami ekstremalnymi, będącymi efektem zmian klimatu. Zadania te prowadzone są dwutorowo – z jednej strony są to inicjatywy o charakterze strategicznym, legislacyjnym oraz podnoszące świadomość społeczną, a z drugiej polegające na realizacji konkretnych inwestycji i rozwiązań, które zmniejszają lub niwelują negatywny wpływ zmian klimatu, a także poprawiają bezpieczeństwo mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych. Opisane działania realizowane są we współpracy z partnerami z sektora rządowego, samorządowego i świata nauki.

Pakiet działań służących zatrzymaniu i gromadzeniu wody, został opracowany międzyresortowo i zawarty w projekcie ustawy o inwestycjach w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy. Głównym celem projektu jest wprowadzenie przepisów usprawniających realizację inwestycji obejmujących budowę, przebudowę, rozbudowę lub zmianę sposobu użytkowania urządzeń wodnych, których zadaniem jest zachowanie, tworzenie i

odtworzenie systemów retencji wód lub zapobieganie obniżaniu poziomu wód powierzchniowych i podziemnych.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy jest strategicznym dokumentem planistycznym, który obejmuje m.in. katalog działań, których celem jest obniżenie wielkości strat spowodowanych przez suszę i zapewnienie skutecznego monitorowania zasobów wodnych oraz gospodarowania wodą. Celem PPSS jest skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych, zwiększenie retencjonowania (magazynowania) wód, edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą jak również stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Powstający Program przeciwdziałania niedoborowi wody (PPNW) będzie pierwszym dokumentem o charakterze strategicznym kompleksowo omawiającym możliwości i niezbędne kierunki działań w zakresie rozwoju retencji wodnej. Ideą tego projektu jest intensyfikacja działań, których realizacja zwiększy stopień retencji wody w kraju, gdyż jedynie poprzez świadome gospodarowanie wodami możliwe jest przeciwstawienie się skutkom zmian klimatycznych. Działania wskazane w PPNW uwzględniają wszystkie rodzaje retencji wód powierzchniowych wyróżniane ze względu na skalę – dużą, małą i mikro retencję oraz rodzaj retencji – naturalną i sztuczną.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) w poddziałaniu Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych w ramach operacji Modernizacja gospodarstw rolnych obecnie trwa nabór wniosków na wsparcie wykonania modernizacji istniejących systemów nawodnieniowych, wykonanie nowego nawodnienia lub ujęcia wodnego, zakup maszyn i urządzeń do poboru, rozprowadzania, magazynowania czy uzdatniania wody. Kolejny nabór planowany jest na wrzesień 2022 r.

Dodatkowo, w ramach PROW 2024-2020 dostępne jest poddziałanie Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof z przeznaczeniem na zakup sprzętu przez spółki wodne, wykorzystywanego do utrzymywania urządzeń melioracji wodnych. Obecnie trwają prace nad zmianą rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczególnych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach tego poddziałania, dzięki której możliwe będzie udzielenie pomocy (w formie standardowych stawek jednostkowych) na wykonanie robót w zakresie przebudowy lub odbudowy urządzeń melioracji wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych

przebudowy lub remontu istniejących urządzeń melioracyjnych z funkcji odwadniających na nawadniająco-odwadniające.

Kolejnym poddziałaniem, w ramach którego będzie możliwość realizacji inwestycji z zakresu gospodarowania wodą w rolnictwie jest poddziałanie 4.3 Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa, gdzie została uwzględniona możliwość realizacji inwestycji w zakresie „Zarządzania zasobami wodnymi”. Wsparcie będzie miało na celu zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w zlewniach rolniczych. Beneficjentem będzie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. W ramach działania finansowane będą prace związane z budową lub przebudową urządzeń wodnych i hydrotechnicznych na ciekach wodnych.

Ponadto w ramach prac nad Krajowym Planem Odbudowy, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zgłosiło projekt pn. Zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich, którego celem jest wsparcie inwestycji na obszarach wiejskich w zakresie poprawy gospodarowania wodą oraz efektywności wykorzystania jej

zasobów. W ramach projektu finansowane będą, w formie grantów inwestycyjnych, prace związane z przebudową, odbudową i rozbudową urządzeń melioracji wodnych, urządzeń wodnych i hydrotechnicznych, w szczególności ograniczających odpływ wody, z uwzględnieniem jej retencjonowania. Beneficjentem powyższego zakresu będą jednostki samorządu terytorialnego.

Ponadto uprzejmie informuję, że funkcjonujący system inżynierski monitoringu suszy zawiera bazy danych i aplikacje komputerowe, integrujące dane meteorologiczne, potrzebne do obliczenia klimatycznego bilansu wodnego oraz dane z cyfrowej mapy glebowo-rolniczej, obrazującej przestrzenne zróżnicowanie retencji wodnej różnych kategorii agronomicznych gleb. Na podstawie statystyczno-empirycznych modeli strat w plonach w zależności od niedoborów wody opracowano wielkości tych strat dla grup i gatunków roślin.

Dla 16 upraw dla 4 kategorii glebowych oraz dla 14 okresów sześciodekadowych IUNG-PIB w Puławach opracowuje straty spowodowane deficytem wody wyznaczając wartości krytyczne KBW. Jedynie z uwagi na brak informacji o wodach gruntowych wartości KBW

dla łąk i pastwisk są opracowywane bez podziału na kategorie gleb. Straty obliczane są co 5 mm KBW w zakresie 0 do 100%.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że Rada Ministrów przyjęła zmianę rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 2022 r., poz.1172), która przewiduje m.in. udzielania pomocy w formie dotacji producentom rolnym, w których gospodarstwie rolnym wystąpiły szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2021 r. suszy, gradu, deszczu nawałnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Producenci rolni poszkodowani w wyniku wystąpienia w 2021 r. niekorzystnych zjawisk atmosferycznych będą mogli składać wnioski o udzielenie pomocy od 16 do 30 czerwca br. Wnioski będą przyjmować biura powiatowe ARIMR właściwe ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego.

O pomoc będzie mógł ubiegać się producent rolny, w którego gospodarstwie rolnym wystąpiły szkody w uprawach rolnych wywołane wystąpieniem w 2021 r. następujących zjawisk:

- 1) gradu, deszczu nawałnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, które zostały oszacowane przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód, oraz spowodowały na danej powierzchni upraw rolnych utratę co najmniej 20% plonu, lub
- 2) suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, które zostały obliczone za pośrednictwem publicznej aplikacji i spowodowały na danej powierzchni upraw rolnych utratę co najmniej 5% plonu.

Stawka pomocy będzie zróżnicowana w zależności od wysokości szkód i będzie wynosiła:

1. 1000 zł na 1 ha powierzchni upraw rolnych, na których wystąpiły szkody w wyniku suszy, gradu, deszczu nawałnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w wysokości co najmniej 60% plonu;
2. 500 zł na 1 ha powierzchni upraw rolnych, na których wystąpiły szkody w wyniku gradu, deszczu nawałnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w wysokości co najmniej 20% i mniej niż 60% plonu;
3. 500 zł na 1 ha powierzchni upraw rolnych, na których wystąpiły szkody w wyniku suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w wysokości co najmniej 5% i mniej niż 60% plonu.

W przypadku gdy ze złożonych wniosków będzie wynikać, że zapotrzebowanie na pomoc przekracza łącznie kwotę 450 mln zł, do obliczenia wysokości pomocy będzie stosowany współczynnik korygujący.

Uwzględniając powyższe wypłata pomocy będzie mogła się rozpocząć po zakończeniu naboru wniosków o pomoc i wstępnej weryfikacji tych wniosków w celu uwzględnienia ewentualnej konieczności ustalenia współczynnika korygującego.

Z pozowaniem
Anna Gembicka
/podpisano elektronicznie/

Podkamy przez
Marszałka Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego
dnia 28 kwietnia 2022 r.

**UCHWAŁA NR XXXIII/390/22
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO**

z dnia 28 kwietnia 2022 r.

w sprawie określenia terminów zakończenia okresu zbiorów poszczególnych roślin uprawnych w województwie zachodniopomorskim dla celów zachowania uprawnień do odszkodowań za szkody łowieckie

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 547 i 583) oraz art. 48 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1683 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1718 i 2112) uchwała się, co następuje:

- § 1. Postanawia się określić terminy zakończenia zbiorów poszczególnych roślin uprawnych w województwie zachodniopomorskim dla celów zachowania uprawnień do odszkodowania za szkody łowieckie.
- Wykaz terminów, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- Traci moc uchwała nr XVI/299/16 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 listopada 2016 r. w sprawie określenia terminów zakończenia okresu zbiorów poszczególnych roślin uprawnych w województwie zachodniopomorskim dla celów zachowania uprawnień do odszkodowań za szkody łowieckie.
- Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Przewodnicząca Sejmiku
Województwa
Zachodniopomorskiego

Maria Ilnicka - Mądry

Załącznik do uchwały Nr XXXIII/390/22
Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego
z dnia 28 kwietnia 2022 r.

Tabela terminów zbioru roślin uprawnych

L.p.	Roślina uprawna	Termin zakończenia okresu zbioru
1	bobik	15.09
2	burak cukrowy	30.11
3	burak pastewny	10.11
4	facelia	31.08
5	gorczyca	1.09
6	gryka	10.10
7	jęczmień jary	31.08
8	jęczmień ozimy	5.08
9	kukurydza cukrowa	30.09
10	kukurydza na ziarno	15.11
11	kukurydza na zielonkę	15.10
12	len oleisty	30.08
13	łąki i pastwiska	31.10
14	lubin	18.09
15	mieszanki zbożowe jare	1.09
16	mieszanki zbożowe ozime	25.08
17	owies	25.08
18	proso	30.09
19	pszenica jara	10.09
20	pszenica ozima	5.09
21	pszenżyto jare	7.09
22	pszenżyto ozime	31.08
23	rzepak jary	10.09
24	rzepak ozimy	15.08
25	słonecznik na ziarno	10.10
26	soja	30.09
27	sorgo na ziarno	10.10
28	ziemniaki	25.10
29	żyto jare	10.09
30	żyto ozime	5.09
Warzywa i owoce		
31	brukiew	10.11
32	brukiew	20.11
33	burak ćwikłowy	31.10
34	dynia	20.10
35	fasola szparagowa	30.09
36	groch	25.08
37	kabaczek	10.09
38	kalafior	5.11
39	kapusta	10.11
40	marchew	10.11
41	ogórek	10.09
42	pasternak	10.11
43	pietruszka korzeniowa	10.11
44	pietruszka naciowa (zbiór letni)	20.09
45	pietruszka naciowa zimowa (zbiór wiosenny)	10.05
46	pomidory w uprawie gruntowej	1.09
47	por	20.12
48	sałata	30.10
49	seler korzeniowy	31.10
50	topinambur	10.11
51	truskawki (jednokrotnie owocujące)	15.07

Zgodnie z art. 48 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1683 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1718 i 2112) odszkodowanie nie przysługuje posiadaczom uszkodzonych upraw lub plodów rolnych, którzy nie dokonali ich sprzętu w terminie 14 dni od dnia zakończenia okresu zbioru tego gatunku roślin w danym regionie, określonego przez sejmik województwa w drodze uchwały.

Koszalin, dnia 13 stycznia 2022 r.

0903-ZS.801.1.2022

Pan
Andrzej Karbowy
Prezes
Zachodniopomorskiej
Izby Rolniczej w Szczecinie

Stawny Paweł Prezes!

Odpowiadając na pismo znak: ZIR/PP/21/2/22 z dnia 5 czerwca 2022 r. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w Koszalinie wyraża, że waloryzacja emerytur i rent rolniczych przeprowadzana jest na podstawie art. 48a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i polega na pomnożeniu zwaloryzowanej kwoty emerytury podstawowej przez indywidualne wskaźniki wyników świadczenia (odpowiednie dla części składowej i dla części uzupełniającej) - ustalone odrębnie dla każdego świadczeniobiorcy w oparciu o dane podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Waloryzacja emerytur podstawowej polega na pomnożeniu kwoty tej emerytury przez wskaźnik waloryzacji ustalony zgodnie z przepisami emerytalnymi, który w 2022 r. wynosi 7%.

Wobec powyższego od 1 marca 2022 r. o 7% wzrosła kwota emerytury podstawowej, która dotychczas stanowiła podstawę do ustalenia wysokości emerytury renty dla poszczególnego świadczeniobiorcy.

Prezes KRUS komunikatem z dnia 17 lutego 2022 r. ogłosił, że kwota renty emerytury podstawowej od dnia 1 marca 2022 r. wynosi 1.084 zł 58 gr (1013,63 zł x 107% = 1084,58 zł).

Nadmieniam, iż zwaloryzowanie kwoty emerytury podstawowej o 7% nie jest jednoczesne z podwyżką wyliczonego świadczenia o 7%. Zastosowanie w latach ubiegłych waloryzacji procentowej, połączonej z waloryzacją kwotową powodować może, że świadczenie wypłacane na dzień 30 lutego 2022 roku jest wyższe niż by wynikało to ze sposobu wyliczenia opisanego powyżej (kwota emerytury podstawowej 1013,63 zł pomnożona przez wskaźniki części składowej i części uzupełniającej). W takich przypadkach kwota pożytki świadczenia wynikająca z waloryzacji od 1 marca 2022 roku będzie niższa niż 7%.

Jeżeli zwaloryzowana emerytura/renta jest niższa od kwoty najniższej emerytury pracowniczej, która od 1 marca 2022 r. wynosi 1.338,44 zł – podwyższona się ją z urzędu do tej kwoty.

W myśl obowiązujących przepisów do kwoty najniższej emerytury nie zostaną podwyższone:

- a. emerytury przyznane na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (tzw. wcześniejsze emerytury rolnicze),
- b. świadczenia, których wypłata została zawieszona stosownie do art. 28 lub 34 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, §, w związku z prowadzeniem działalności rolniczej lub osiąganiem przychodów z tytułu zatrudnienia,
- c. emerytury i renty z ubezpieczenia potrójnej w zbiegu z emeryturą lub rentą z innego ubezpieczenia społecznego, jeżeli suma tych świadczeń przekracza kwotę najniższej emerytury pracowniczej (stojący również pobierana jednocześnie emerytur: z ZUS i KRUS).

Ode zwaloryzowanej kwoty świadczenia emerytalno-rentowego zostanie potrącona zaliczka na podatek dochodowy i składka na ubezpieczenie zdrowotne wg zasad obowiązujących w 2022 r.

Nadmieniamy, że w indywidualnych sprawach, na wniosek naszych świadczeniobiorców, Oddział nasz udziela szczegółowych wyjaśnień dotyczących zasad ustalania wysokości konkretnych świadczeń emerytalno-rentowych.

Z poważaniem
PASTORCA PAWŁO
CRUKLES
KOSZALIN

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

Ministerstwo Aktywów Państwowych w sprawie cen nawozów

W odpowiedzi na wystąpienie Krajowej Rady Izb Rolniczych z 29 marca 2022 r. w sprawie udzielenia rolnikom pomocy do zakupu nawozów, podsekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych Karol Rabenda przekazał 9 czerwca br. następującą odpowiedź.

Na wysokie ceny nawozów przekładają się przede wszystkim rekordowe ceny gazu ziemnego, a także niespotykana dotąd duża zmienność i dynamika ich wzrostu, jak również znaczący wzrost cen uprawnień do emisji CO². Należy mieć na uwadze, że obecna sytuacja na rynku nawozów azotowych jest ogromnym wyzwaniem zarówno dla rolników, jak również producentów nawozów, którzy prowadzą procesy produkcyjne w oparciu o drogi surowiec. Z informacji podawanych do publicznej wiadomości przez spółki z udziałem Skarbu Państwa wynika, że ryzyko biznesowe związane z wysokimi

cenami gazu i ich wielką zmiennością powoduje, że największym wyzwaniem dla europejskich producentów nadal pozostaje stałe utrzymywanie produkcji na maksymalnym poziomie.

W celu wsparcia polskich rolników, którzy odczuli skutki wzrostu kosztów nawozów, spowodowanego obecnym kryzysem geopolitycznym i związanymi z nim sankcjami, Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, opracował program pomocowy o wartości 836 mln euro (3,9 mld złotych) przeznaczony na wsparcie sektora rolnego w kontekście inwazji Rosji na Ukrainę.

Do dnia 31 maja 2022 roku rolnicy mogli ubiegać się o przyznanie dofinansowania do zakupu nawozów mineralnych. Dofinansowanie ma zrekompenzować wyższe koszty zakupu nawozów mineralnych innych niż wapno nawozowe i wapno nawozowe zawierające magnez, nabytych między 1 września 2021 roku a 15 maja 2022 roku od podmiotów

prowadzących działalność w zakresie obrotu lub sprzedaży nawozów. O taką pomoc mógł ubiegać się rolnik, który złożył wniosek o przyznanie dopłat bezpośrednich za 2022 rok. Dotychczas Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zarejestrowała ponad 425 tys. wniosków o tę formę wsparcia.

Ponadto, zgodnie z informacją otrzymaną od Grupy Azoty S.A., sprzedaż nawozów Grupy Azoty S.A. prowadzona jest poprzez sieć siedemdziesięciu ogólnopolskich wyspecjalizowanych firm dystrybucyjnych. Firmy te posiadają w swojej ofercie sprzedaż z odroczonym terminem płatności, często nawet dłuższym niż 6 miesięcy i z zabezpieczeniami w postaci kontraktu na odbiór płodów rolnych po żniwach. Takie formy rozliczeń oferowane są od wielu lat i zależą od indywidualnych decyzji właścicieli gospodarstw, ich strategii biznesowych oraz możliwości finansowych.

Problemy z dostępem do węgla dla producentów warzyw i roślin ozdobnych

W dniu 9 czerwca 2022 r., Zarząd KRIR zwrócił się do Wicepremiera, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi H. Kowalczyka z wnioskiem o interwencję w celu dopuszczenia rolników – producentów warzyw, owoców i roślin ozdobnych spod szklarni i folii oraz przetwórców żywności do kupna węgla z kopalni.

Od połowy rolnicy, którzy dysponują kotłami o mocy poniżej 1MW nie mogą kupić miału węglowego do ogrzewania

szklarni lub tunelu foliowego. Ponadto ceny opału znacznie wzrosły oraz pojawił się problem z dostępnością do surowca. Wszystkie te czynniki mogą doprowadzić do załamania produkcji ogrodniczej oraz zniszczenia infrastruktury ogrodniczej. Należy temu zapobiec i wypracować mechanizmy ochronne i działania zaradcze dla produkcji ogrodniczej, np. w formie dotacji do opału stosowanego w działach spe-

cialnych produkcji rolnej.

Szybkie wprowadzenie mechanizmów pomocowych jest istotne przy planowaniu produkcji i utrzymaniu płynności finansowej gospodarstw produkujących warzywa oraz kwiaty. Niestety wzrost kosztów produkcji nie przekłada się na wzrost cen wyprodukowanych warzyw i owoców, co oznaczać będzie problemy w spłacie zobowiązań zaciągniętych przez rolników.

Wniosek o wydłużenie okresu uzupełnienia wykształcenia dla beneficjentów Premii dla młodego rolnika

W dniu 9 czerwca 2022 r., Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych realizując wniosek zgłoszony podczas XII posiedzenia KRIR VI kadencji, zwrócił się do Wicepremiera, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi H. Kowalczyka o zmianę przepisów w zakresie możliwości wydłużenia okresu uzupełnienia wykształcenia

rolniczego w działaniu „Premie dla młodych rolników” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, do momentu złożenia wniosku o wypłatę drugiej raty wsparcia.

Bardzo często zdarzają się sytuacje, w których ośrodki nie wyznaczają terminów egzaminów zawodowych, czy to

z powodu wcześniej pandemii COVID-19 czy innych przyczyn, co często skutkuje koniecznością zwrotu pomocy

przez młodych rolników. Zniechęca to niepotrzebnie młodych ludzi do pozostawania na wsi.

Szkody łowieckie w obwodach, w których nie podpisano umów – wniosek KRIR

W dniu 9 czerwca 2022 r., Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych realizując wniosek z XII posiedzenia KRIR VI kadencji zwrócił się do Minister Klimatu i Środowiska A. Moskwy w sprawie zgłaszania szkód łowieckich w uprawach na terenach, na których

żadne koło nie podpisało umowy dzierżawy.

W związku z tym, że obecnie brak jest przepisów, które regulują zgłaszanie szkód łowieckich w uprawach i pokrywania strat za szkody łowieckie na terenach, na których żadne koło nie

podpisało umowy dzierżawy na dany obwód łowiecki, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych wnosi o pilne podjęcie prac legislacyjnych, aby uregulować prawnie „lukę” występującą w przepisach prawa.

Apel Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych Wiktora Szmulewicza do Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego i Wicepremiera Henryka Kowalczyka w sprawie sytuacji na rynku zbóż

Reprezentując Krajową Radę Izb Rolniczych z niepokojem patrzę na różnice w notowaniach cen zboża pomiędzy cenami światowymi MATIF a rynkami wewnętrznymi. Na giełdach światowych ceny zboża rosną jednak w Polsce widoczny jest zastój spowodowany brakiem zainteresowania kupców polskim zbożem.

Pojawia się przypuszczenie, że zaistniała niekorzystna sytuacja związana jest z niekontrolowanym przyływem zboża z Ukrainy, w związku z czym polscy rolnicy nie mają gdzie sprzedać zapasów ze zbiorów w 2021 roku. Apeluje do Pana Premiera o podjęcie

skutecznych działań na rzecz polskich rolników!

Unia Europejska zwołała ukraińskie zboże z obowiązujących dotychczas barier dla przepływu towarów z krajów trzecich, jednak pozostawiła możliwość wstrzymania importu, jeżeli będzie on powodował zachwianie konkurencyjności na rynku wewnętrznym UE. Z taką sytuacją właśnie mamy do czynienia, że ceny polskiego zboża są sztucznie niższe przez nadmierną podaż zboża z Ukrainy i brak możliwości sprzedaży.

Rozumiem trudną sytuację rolników ukraińskich ale chcę zauważyć, że właścicielami są tam często koncerty za-

chodnie lub oligarchowie, pomoc dla tych producentów nie może odbywać się kosztem polskich rolników, którzy będą zagrożeni upadkiem gospodarstw.

Zbliżają się żniwa i konieczne jest opróżnienie magazynów ponieważ polscy rolnicy nie będą mieli gdzie przechowywać nowo zebranych zbóż. Spowoduje to jeszcze większe załamanie rynku i obniżenie cen poniżej kosztów produkcji.

Zwracam się do Pana Premiera o interwencję i spowodowanie eksportu w pierwszej kolejności polskiego zboża. Głodującemu światu można pomóc polskim zbożem!

Prace polowe rolników wykonywane w porze nocnej są zgodne z prawem

W dniu 29 kwietnia 2022 roku, Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku II Wydział Karny, wydał postanowienie w sprawie o sygnaturze akt II W 418/22 w którym umorzył postępowanie wobec rolnika z terenu województwa lubelskiego, który w porze nocnej (od północy do około pierwszej w nocy) kosił kombajnem zboże oraz kukurydzę.

Rolnik został obwiniony o to, że swoim zachowaniem zakłócał spoczynek nocny (czyn z art. 51 § 1 Kodeksu wykroczeń – kto krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem zakłóca spoczynek publicznego, spoczynek nocny albo wywołuje zgorszenie w miejscu publicznym podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny).

Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku stanowczo stwierdził, że zachowanie rolnika polegające

na wykonywaniu rutynowych prac polowych w porze nocnej nie zawiera znamion wykroczenia i jest zgodne z prawem.

W uzasadnieniu postanowienia, Sąd w sposób przekonujący i stanowczy podkreślił, że „praca rolnicza niezależnie od skutku, który niekiedy wywołuje, w postaci hałasu nie jest czynem społecznie szkodliwym, a tym samym zakłóceniem porządku publicznego lub wybrykiem. Jest efektem koniecznej działalności gospodarczej, notabene potrzebnej ogółowi społeczeństwa. Zachowanie rolnika nie jest w żaden sposób sprzeczne z obowiązującymi na wsi normami i nie wywołuje zgorszenia”.

Coraz częściej zdarza się, że rolnicy są karani za wykonywanie prac w nocy. Stanowisko lubelskiego Sądu jednoznacznie wskazuje, że rolnik pracując w porze nocnej nie narusza prawa. Takie zachowanie leży w interesie całego społeczeństwa, które korzysta z dobrodziejstw plonów wsi.

W sprawie zniesienia obowiązku zapłaty VAT od odszkodowań przyznanych w zamian za wywłaszczone nieruchomości rolne

W odpowiedzi na pismo KRIR w sprawie zniesienia obowiązku zapłaty VAT od odszkodowań przyznanych w zamian za wywłaszczone nieruchomości rolne, Ministerstwo Finansów w piśmie z dnia 31 maja 2022 r., przekazało następujące wyjaśnienia:

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług¹ – dalej: ustawa o VAT – opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług podlega odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju. Stosownie do art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT przez dostawę towarów, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, rozumie się przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel, w tym również przeniesienie z nakazu organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w imieniu takiego organu lub przeniesienie z mocy prawa prawa własności towarów w zamian za odszkodowanie.

Podkreślić należy, że czynności wymienione w art. 5 ustawy o VAT (w tym również dostawa gruntów) podlegają opodatkowaniu podatkiem VAT pod warunkiem, że wykonywane są przez podatnika działającego w takim charakterze (a zatem w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej).

Stosownie do art. 15 ust. 2 ustawy o VAT działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody.

Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

Zgodnie natomiast z art. 2 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej² – dalej: „dyrektywa 2006/112/WE” – opodatkowaniu VAT podlega odpłatna dostawa towarów na terytorium państwa członkowskiego przez podatnika działającego w takim charakterze.

Zgodnie zatem z powyższymi przepisami wywłaszczenie gruntów za

odszkodowaniem, podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, gdy grunty te są dostarczane przez podatnika (wywłaszczonego) działającego w takim charakterze.

W takim przypadku odszkodowanie, które otrzyma podatnik, będzie stanowiło wynagrodzenie z tytułu podlegającej opodatkowaniu VAT dostawy gruntu.

Biorąc pod uwagę powyższe wskazać należy, iż kwestia opodatkowania podatkiem VAT dostawy gruntów była przedmiotem orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – dalej: „TSUE”. W wyroku w sprawach połączonych C-180/10 Slaby i C-181/10 Kuč TSUE orzekł, iż:

„Dostawę gruntu przeznaczonego pod zabudowę należy uznać za objętą podatkiem od wartości dodanej na podstawie prawa krajowego państwa członkowskiego, jeżeli państwo to skorzystało z możliwości przewidzianej w art. 12 ust. 1 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zmienionej dyrektywą Rady 2006/138/WE z dnia 19 grudnia 2006 r., niezależnie od częstotliwości takich transakcji oraz od kwestii, czy sprzedawca prowadzi działalność producenta, handlowca lub usługodawcy, pod warunkiem że transakcja ta nie stanowi jedynie czynności związanej ze zwykłym wykonywaniem prawa własności.

Osoby fizycznej, która prowadziła działalność rolniczą na gruncie nabytym ze zwolnieniem z podatku od wartości dodanej i przekształconym wskutek zmiany planu zagospodarowania przestrzennego niezależnej od woli tej osoby w grunt przeznaczony pod zabudowę, nie można uznać za podatnika podatku od wartości dodanej w rozumieniu art. 9 ust. 1 i art. 12 ust. 1 dyrektywy 2006/112, zmienionej dyrektywą 2006/138, kiedy dokonuje ona sprzedaży tego gruntu, jeżeli sprzedaż ta następuje w ramach zarządu majątkiem prywatnym tej osoby.

Natomiast jeżeli osoba ta w celu dokonania wspomnianej sprzedaży podejmuje aktywne działania w zakresie obrotu nieruchomościami, angażując

środki podobne do wykorzystywanych przez producentów, handlowców i usługodawców w rozumieniu art. 9 ust. 1 akapit drugi dyrektywy 2006/112, zmienionej dyrektywą 2006/138, należy uznać ją za podmiot prowadzący „działalność gospodarczą” w rozumieniu tego przepisu, a więc za podatnika podatku od wartości dodanej.”

Konkluzje wynikające z ww. orzeczenia TSUE mają zastosowanie również do kwestii sposobu opodatkowania czynności przeniesienia własności nieruchomości rolnej (w drodze wywłaszczenia za odszkodowaniem), przeznaczonej np. na potrzeby budowy dróg. Oznacza to, że nie każda dostawa gruntu będzie opodatkowana podatkiem VAT.

Dodatkowo wskazać należy na przepis art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT, zgodnie z którym zwalnia się od podatku dostawę terenów niezabudowanych innych niż tereny budowlane.

Przez tereny budowlane – w świetle art. 2 pkt 33 ustawy – rozumie się grunty przeznaczone pod zabudowę zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu – zgodnie z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, o których mowa w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 28 marca 1996 r. w sprawie C-468/93 Gemeente Emmen, pojęcie „teren budowlany” oznacza każdy nieuzbrojony lub uzbrojony teren uznany przez państwa członkowskie za teren za przeznaczeniem pod zabudowę.

Z powyższych przepisów wynika, że zwolnienie od VAT stosowane być może dla takiej dostawy, której przedmiotem jest grunt niezabudowany i jednocześnie o przeznaczeniu innym niż budowlane. Zatem, ze zwolnienia od podatku korzystać będą dostawy gruntów o charakterze rolnym, leśnym, itp.

Ocena skutków w zakresie podatku VAT każdego przypadku wywłaszczenia gruntu wymaga zatem analizy całokształtu okoliczności faktycznych w konkretnej sprawie, przy uwzględnieniu orzecznictwa TSUE.

Podkreślić należy, iż tożsame stanowisko zaprezentował Minister Finansów w odpowiedzi z 2 stycznia 2019 r. na interpelację nr 28039 Pana

posła Zbigniewa Ajchlera w sprawie opodatkowania podatkiem od towarów i usług gruntów rolnych, które w drodze decyzji administracyjnej wo-

jewody lub starosty są przejmowane dla potrzeb budowy dróg, chodników, ścieżek rowerowych za odszkodowaniem.

źródło: www.krir.pl

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA

Od 20 czerwca można się starać o dofinansowanie na bioasekurację

O refundację do 50 proc. wydatków poniesionych na działania związane z bioasekuracją mogą się ubiegać od 20 czerwca 2022 r. hodowcy trzody chlewnej. Wnioski o taką pomoc przyjmują biura powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W ramach działań bioasekuracyjnych rolnicy zajmujący się produkcją trzody chlewnej mogą ubiegać się o refundację kosztów:

- zakupu mat dezynfekcyjnych;
- zakupu sprzętu do wykonania zabiegów dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych oraz produktów biobójczych, środków dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych;
- zakupu odzieży ochronnej i obuwia ochronnego;
- zabezpieczenia budynków, w których utrzymywane są świnie przed dostępem zwierząt domowych;
- przebudowy lub remontu pomieszczeń w celu utrzymania świń w gospodarstwie w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne – w przypadku gospodarstw, w których utrzymuje się średniorocznie nie więcej niż 50 sztuk świń.

Wsparcie udzielane jest w formule pomocy de minimis w rolnictwie.

Do wniosku o udzielenie pomocy rolnik zobowiązany jest dołączyć:

- faktury lub ich kopie, rachunki wystawione zgodnie z odrębnymi przepisami lub ich kopie lub kopie umów zlecenia lub o dzieło, dotyczące poniesionych wydatków wraz z dowodami zapłaty potwierdzającymi poniesienie tych wydatków do dnia zakończenia terminu składania wniosków w danym roku kalendarzowym;

• oświadczenia albo zaświadczenia dotyczące pomocy de minimis lub pomocy de minimis w rolnictwie oraz informacje niezbędne do udzielenia tej pomocy, o których mowa w przepisach dotyczących postępowania w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Nabór wniosków trwa od 20 czerwca do 22 lipca 2022 r. Dokumenty można składać w biurach powiatowych ARiMR właściwych ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego. Będzie można to zrobić osobiście, poprzez platformę ePUAP lub nadać przesyłką pocztową.

To kolejny nabór wniosków dotyczący refundacji wydatków poniesionych na działania związane z bioasekuracją. Pierwszy raz pomoc na takich warunkach ARiMR uruchomiła w 2018 roku. Od tego czasu przeprowadzono 2 nabory. Wnioski o dofinansowanie złożyło blisko 13,3 tys. rolników, którym Agencja wypłaciła z tego tytułu ponad 72,3 mln zł.

Wsparcie na inwestycje w lasach prywatnych: start naboru 20 czerwca

Od 20 czerwca 2022 r. biura powiatowe ARiMR przyjmują wnioski o przyznanie pomocy na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich

wartość dla środowiska. Wsparcie finansowane jest z budżetu PROW na lata 2014-2020. Po raz pierwszy dokumenty będzie można składać również

poprzez aplikację eWniosekPlus.

Pomoc będzie przyznawana właścicielowi lasu – osobie fizycznej, prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposia-

dającej osobowości prawnej, która ma nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Beneficjent będzie również zobowiązany do przedstawienie zobowiązania do wykonania planowanego przedsięwzięcia zgodnie z wymogami sporządzonego przez nadleśniczego planu inwestycji zwiększających odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska.

Wspieraniem objęte mogą być lasy prywatne w wieku 11-60 lat o powierzchni od 0,1 ha do 40 ha, które nie są objęte premią pielęgnacyjną PROW i dla których opracowany jest Uproszczony Plan Urządzenia Lasu, lub dla których zadania z zakresu gospodarki leśnej określa decyzja starosty wydana na podstawie inwentaryzacji stanu lasu oraz zostały wykazane w ewidencji gruntów i budynków jako las. Ponadto powinny być one położone poza terenami objętymi szczególną ochroną, np. rezerwatami czy obszarami Natura 2000 – chyba że planowane wykonanie inwestycji nie jest sprzeczne z celami ochrony tych obszarów.

Pomoc można otrzymać na przebudowę składu gatunkowego drzewo-

stanu przez wprowadzenie drugiego piętra w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku panującego wynosi od 30 do 50 lat, lub dolesianie luk w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku panującego mieści się w przedziale 21-60 lat. Dofinansowanie przyznawane jest również na różnicowanie struktury drzewostanu, w którym średni wiek gatunku panującego wynosi od 30 do 60 lat, przez wprowadzenie podsztytu rozumianego jako dolna warstwa w drzewostanie, złożona z gatunków drzewiastych i krzewiastych, chroniących i uaktywniających glebę. Można także składać wnioski o wsparcie na założenie remizy rozumianej jako obszar, na którym są wprowadzane gatunki drzew i krzewów o dużym znaczeniu biocenotycznym w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku panującego wynosi od 30 do 60 lat, przy czym remiza powinna być ogrodzona oraz mieć powierzchnię 10 arów. W ramach naboru przewidziana jest również pomoc na inwestycje w zakresie czyszczenia późnego, rozumianego jako cięcia pielęgnacyjne wykonywane w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku panującego wynosi od 11 do 20 lat, polegające na rozluźnieniu drzewostanu przez usunięcie drzew niepożądanych. Właściciele lasów mogą otrzymać

także dodatkowe wsparcie na zabiegi chroniące realizowane przedsięwzięcia przed zwierzyną: ogrodzenie remizy – w przypadku realizacji inwestycji polegającej na jej założeniu; zabezpieczenie drzewek repelentami albo osłonkami – w przypadku przebudowy składu gatunkowego drzewostanu lub realizacji różnicowania struktury drzewostanu.

Wspieranie przyznawane jest do powierzchni lasu, w którym prowadzone są konkretne działania. Wysokość pomocy jest zróżnicowana i uzależniona od rodzaju inwestycji oraz warunków, w jakich ma być realizowana – waha się od 8,82 zł za metr bieżący w przypadku ogrodzenia remizy siatką o wysokości co najmniej 2 m do 14 213 zł/ha za przebudowę składu gatunkowego drzewostanu polegającą na dolesianiu luk na powierzchni o nachyleniu powyżej 12°.

Wnioski o „Wspieranie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska” od 20 czerwca do 29 lipca 2022 r. będą przyjmowały biura powiatowe ARiMR. Dokumenty można składać osobiście, wysłać przez platformę ePUAP lub rejestrowaną przesyłką pocztową. Po raz pierwszy wnioski będzie można składać również przez aplikację eWniosek-Plus za pośrednictwem PUE.

względem na miejsce zamieszkania lub siedzibę rolnika.

Wniosek o przyznanie wsparcia na zalesienie lub wsparcie na zadrzewienie może być złożony osobiście lub przez upoważnioną osobę albo przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041, z późn. zm.). Ponadto na podstawie art. 42 b ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, wniosek o przyznanie wsparcia na zalesienie lub wsparcie na zadrzewienie wraz z załączoną dokumentacją może być złożony w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą w rozumieniu art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070, z późn. zm.), zgodnie z trybem określonym w art. 42b ustawy z dnia

20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Zgodnie z art. 147 ust. 2 i 3 oraz art. 155 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych doręczenie korespondencji na elektroniczną skrzynkę podawczą ePUAP, jest równoważne w skutkach prawnych z doręczeniem na elektroniczny adres do doręczeń do czasu zaistnienia obowiązku stosowania przez Agencję tej ustawy tj. do 5 lipca 2022 r.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 sierpnia 2021 r. w sprawie formularza wniosku o płatność w ramach niektórych działań i poddziałań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1488, z późn. zm.), wnioski o przyznanie wsparcia na zalesienie oraz wnioski o przyznanie wsparcia na zadrzewienie, mogą być również składane w formie elektronicznej za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus, dostępnej poprzez stronę internetową Agencji Restruktu-

ryzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Wspieranie jest przyznawane do wysokości limitu środków, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Prezes Agencji, w dniu 1 października roku, w którym złożono wniosek o przyznanie wsparcia na zalesienie oraz wniosek o przyznanie wsparcia na zadrzewienie, podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, informację o kolejności przysługiwania wsparcia na zalesienie oraz wsparcia na zadrzewienie w województwie mazowieckim i łącznie w pozostałych województwach.

Informacje na temat poddziałania „Wspieranie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych” można otrzymać w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR, pod numerem bezpłatnej infolinii 800 38 00 84 oraz na stronach internetowych www.gov.pl/web/arimr/ i www.gov.pl/web/rolnictwo/.

Wnioski o przyznanie wsparcia na zalesienie oraz na zadrzewienie w ramach poddziałania „Wspieranie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w 2022 roku.

W dniach od 1 czerwca do 1 sierpnia 2022 r. można składać:

1. Wnioski o przyznanie wsparcia na zalesienie oraz
2. Wnioski o przyznanie wsparcia na zadrzewienie.

W tegorocznym naborze wniosków, rozszerzony został zakres poddziałania „Wspieranie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych”, o możliwość ubiegania się o wsparcie na zadrzewienie.

Wspieranie na zadrzewienie jest przyznawane rolnikowi do gruntów:

- wykazanych w ewidencji gruntów i budynków w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne jako grunty rolne;
- stanowiących grunty orne;

- tworzących jeden kompleks, stanowiący zwartą powierzchnię powiazaną gospodarczo lub przyrodniczo, o powierzchni co najmniej 0,1 ha i nie większej niż 0,5 ha oraz szerokości co najmniej 4 m i nie większej niż 20 m;
- stanowiących własność tego rolnika albo własność jego małżonka;
- na których nie stwierdzono usunięcia drzew lub krzewów, które występowały na tym gruncie, w okresie 12 miesięcy poprzedzających wykonanie tego zadrzewienia.

Wspieranie na zalesienie lub wsparcie na zadrzewienie jest przyznawane rolnikowi w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia

17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.), jeżeli są spełnione warunki przyznania tego wsparcia. Wsparcie na zalesienie lub wsparcie na zadrzewienie jest przyznawane również jednostkom samorządu terytorialnego i jednostkom organizacyjnym gmin, powiatów oraz województw.

Wnioski o przyznanie wsparcia na zalesienie lub wsparcia na zadrzewienie należy składać do kierownika biura powiatowego Agencji, właściwego ze

30 lat

INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Korzystne zmiany dla emerytów, rencistów i ubezpieczonych w KRUS

Dnia 15 czerwca 2022 r., wchodzi w życie ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Ustawa zawiera szereg korzystnych zmian dla rolników. Wśród najważniejszych zmian ustawa wprowadza:

Prawo do wypłaty emerytury rolniczej w pełnej wysokości bez konieczności zbywania gospodarstwa rolnego

Rolnicy mogą pracować i jednocześnie otrzymywać swoją emeryturę rolniczą, tak samo, jak dzieje się to w przypadku emerytów pobierających świadczenie z ZUS. Rolnik emeryt nie musi teraz wyzybywać się gospodarstwa

rolnego – jak miało to miejsce dotychczas – żeby mieć prawo do wypłaty emerytury rolniczej w pełnej wysokości.

Emerytom, którzy mieli zawieszoną wypłatę części uzupełniającej emerytury rolniczej z powodu prowadzenia działalności rolniczej, Kasa podejmie z urzędu wypłatę świadczenia w pełnej wysokości w lipcowych terminach płatności, a w czerwcu dokona wyrównania części uzupełniającej za ten miesiąc.

Przy wznowieniu wypłaty części uzupełniającej emerytury rolniczej osobom, które ukończyły 75 lat życia, zostanie z urzędu podjęta wypłata do-

datku pielęgnacyjnego. Osobom takim ośrodki pomocy społecznej wstrzymają wypłatę zasiłku pielęgnacyjnego.

Działanie z urzędu nie wymaga od rolników składania wniosków.

Większa ochrona dla ubezpieczonych i domowników całkowicie niezdolnych do pracy w gospodarstwie rolnym

Prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy uzyskują również ubezpieczeni całkowicie niezdolni do pracy w gospodarstwie rolnym, którzy posiadają co najmniej 25 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowego.

Do 25-letniego okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego zalicza się m.in. okresy ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych i członków ich rodzin oraz okresy innego ubezpieczenia, w tym za granicą.

W takim przypadku nie jest wymagane, aby całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu lub w ciągu 18 miesięcy od ustania tego okresu. Nie jest wymagane również udowodnienie 5 lat podlegania ubezpieczeniu w okresie ostatnich 10 lat przed złożeniem wniosku o przyznanie renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy.

Doliczenie okresów odbywania służby wojskowej do wysokości emerytury rolniczej

Od 15 czerwca br. osobom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r., które nie mają ustalonego prawa do emerytury z ZUS, zostanie doliczony do wysokości emerytury rolniczej okres odbywania czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim przed dniem 1 stycznia 1999 r. – po 1% emerytury podstawowej za każdy rok. Dotychczas osobom tym nie uwzględniano do emerytury rolniczej okresów innego ubezpieczenia społecznego.

Skrócenie okresu umowy dzierżawy przy wypłacie okresowej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy

W celu zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej osoba uprawnio-

na do okresowej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy może zawrzeć umowę dzierżawy na okres, na jaki zostało przyznane jej prawo do renty (np. na rok lub 2–3 lata). Dotychczas podstawą do wypłaty okresowej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy stanowiła umowa dzierżawy zawarta na co najmniej 10 lat.

Rozszerzony katalog osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników

Rolnicy i domownicy, którzy podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie z mocy ustawy (działalność rolnicza prowadzona w gospodarstwie rolnym o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny produkcji rolnej) nadal podlegają temu ubezpieczeniu pomimo objęcia ich ubezpieczeniem społecznym w ZUS z tytułów:

- pobierania świadczenia integracyjnego lub pobierania stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych,
- pobierania stypendium w okresie odbywania studiów podyplomowych,
- pełnienia czynnej służby wojskowej jako żołnierz niezawodowy lub odbywania służby zastępczej.

Ponadto rolnicy i domownicy, którzy zostali wyłączeni z ubezpieczenia społecznego rolników z uwagi na objęcie ubezpieczeniem powszechnym w ZUS z tych tytułów, mogą złożyć w KRUS wniosek o przywrócenie do ubezpie-

czenia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Dzięki tym przepisom rolnicy i domownicy mogą uzupełnić brakujący okres do uzyskania prawa do świadczeń emerytalno-rentowych lub wykazać się nieprzerwanym okresem ubezpieczenia społecznego rolników, który wymagany jest do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników podczas prowadzenia jednocześnie działalności rolniczej i pozarolniczej działalności gospodarczej.

Rehabilitacja w Centrach Rehabilitacji Rolników KRUS także dla rolników – emerytów.

W wyniku zmian w ustawie, od 1 stycznia 2023 r. Kasa może kierować na rehabilitację leczniczą osoby uprawnione do emerytury rolniczej. Turnus rehabilitacyjny dla tych osób będzie trwał 21 dni.

Turnusy regeneracyjne dla opiekunów osób niepełnosprawnych

KRUS będzie kierował do Centrów Rehabilitacji Rolników także ubezpieczonych opiekunów osób niepełnosprawnych na tzw. turnusy regeneracyjne. 7-dniowe turnusy regeneracyjne mają na celu poprawę kondycji psychofizycznej i jakości życia opiekunów osób niepełnosprawnych. Przepisy te wejdą w życie 1 stycznia 2023 r.

Podstawa prawna: USTAWA O ZMIANIE USTAWY O UBEZPIECZENIU SPOŁECZNYM ROLNIKÓW z dnia 28 kwietnia 2022 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1155)

Ważne zmiany dotyczące podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników obowiązujące od 15 czerwca 2022 r.

I. Zgodnie z art. 5c ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników od 15 czerwca 2022 r. rolnicy i domownicy, którzy podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie z mocy ustawy (działalność rolnicza prowadzona w gospodarstwie powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny produkcji rolnej) podlegają nadal temu ubezpieczeniu, pomimo objęcia ich ubezpieczeniem społecznym w ZUS z tytułu wykonywania następujących aktywności:

1. pobierania świadczenia integracyjnego lub stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które zostali skierowani przez

powiatowy urząd pracy,

2. pobierania stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które zostali skierowani przez inne niż powiatowy urząd pracy podmioty kierujące na szkolenie, staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych,
3. pobierania stypendium na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w okresie odbywania studiów podyplomowych,
4. pełnienia czynnej służby wojskowej jako żołnierz niezawodowy,
5. odbywania służby zastępczej.

6. Rolnicy i domownicy, spełniający omówione wyżej warunki, mogą w każdym czasie odstąpić od ubezpieczenia społecznego rolników, składając w Kasie oświadczenie w tej sprawie. Ubezpieczenie to ustaje jednak nie wcześniej niż od dnia, w którym oświadczenie o odstąpieniu od ubezpieczenia zostało złożone w Kasie.

II. Nowe przepisy dają rolnikom i domownikom jednocześnie możliwość „przywrócenia” do ubezpieczenia społecznego rolników, za okresy przypadające przed dniem 15 czerwca 2022 r., za które zostali wyłączeni z tego ubezpie-

czenia decyzją Kasy w związku z podleganiem ubezpieczeniu społecznemu w ZUS z wyżej wymienionych tytułów.

Przywrócenie do ubezpieczenia społecznego rolników wymaga złożenia w jednostce organizacyjnej Kasy wniosku w tej sprawie w terminie 6 miesięcy od daty wejścia w życie powyższych zmian, tj. od 15 czerwca do 15 grudnia 2022 r.

WAŻNE!

– Fakt podjęcia wyżej wymienionych aktywności należy zgłosić Kasie, gdyż może to mieć wpływ na prawo do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego osoby zainteresowanej, jak i członków jej rodziny zgłoszonych przez nią do tego ubezpieczenia.

– Rolnicy i domownicy w okresie pod-

legania ubezpieczeniu społecznemu rolników przy jednoczesnym podleganiu ubezpieczeniu społecznemu w ZUS, nie mają możliwości skorzystania z prawa do finansowania ze środków budżetu państwa składek na ubezpieczenie emerytalno – rentowe w związku ze sprawowaniem osobistej opieki nad dzieckiem.

Wysokość miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w III kwartale 2022 r.

Kasa informuje, że Uchwałą Nr 5 Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników z dnia 8 czerwca 2022 r. została ogłoszona wysokość miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w III kwartale 2022 r. (M.P. z 2022 r., poz. 588).

W związku z tym, wysokość składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie za podlegającego ubezpieczeniu przez cały miesiąc rolnika, małżonka, domownika i pomocnika rolnika w III kwartale 2022 r. wynosi 60,00 zł miesięcznie.

Jeżeli rolnik, małżonek lub domownik objęty jest tym ubezpieczeniem na wniosek wyłącznie w zakresie ograniczonym, należna składka stanowi 1/3 pełnej składki, tj. 20,00 zł miesięcznie.

Jednocześnie Kasa informuje, że w czerwcu br. wysokość emerytu-

ry podstawowej wynosi 1084,58 zł, w związku z tym podstawowa miesięczna składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za rolników, małżonków i domowników w III kwartale 2022 r. wynosi 108,00 zł.

Dodatkowa miesięczna składka na to ubezpieczenie za rolników prowadzących gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 50 ha przeliczeniowych użytków rolnych stanowić będzie:

- 12% emerytury podstawowej tj. 130,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych do 100 ha przeliczeniowych,
- 24% emerytury podstawowej tj. 260,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych powyżej 100 ha przeliczeniowych do 150 ha przeliczeniowych,
- 36% emerytury podstawowej tj.

390,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących użytki rolne powyżej 150 ha przeliczeniowych do 300 ha przeliczeniowych,

• 48% emerytury podstawowej tj. 521,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących użytki rolne powyżej 300 ha przeliczeniowych.

Kasa przypomina, że z uwagi na fakt, że ostatni dzień ustawowego terminu uregulowania należnych składek za III kwartał 2022, tj. 31 lipca 2022 r., przypada w niedzielę, to zgodnie z postanowieniami art. 12 § 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, mającymi zastosowanie do składek w związku z art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, realizacja tego obowiązku powinna nastąpić w nieprzekraczalnym terminie do 1 sierpnia 2022 r.

KĄCIK KULINARNY czyli naucz się robić sam, co lubisz jeść

KASZA MANNA Z MUSEM OWOCOWYM

SKŁADNIKI:

- Mleko 1 szklanka
- kasza manna 1/4 szklanki
- masło 1 łyżeczka
- syrop malinowy 2 łyżki
- mus z owoców jagodowych pół szklanki

Sposób przygotowania

Garnek zwilżamy wodą, wlewamy mleko (kaszkę można ugotować też na wodzie w wersji bezmlecznej) i podgrzewamy. W tym czasie przygotowujemy kaszę manną, odmierzając w szklance. Kiedy mleko zacznie się gotować, zmniejszamy płomień. Najpierw dodajemy masło i mieszamy, następnie wysypujemy ciekłym strumieniem kaszę cały czas mieszając, dodajemy też domowy syrop malinowy (możemy też dosłodzić cukrem czy syropem klonowym). Kaszę mieszamy i gotujemy, aż zacznie gęstnieć. Kaszkę przekładamy łyżką do miseczki na przemian z musem owocowym. Podajemy natychmiast.

STUDIA PODYPLOMOWE „OBRÓT ŚRODKAMI OCHRONY ROŚLIN I NAWOZAMI”

organizowane są na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Forma studiów: tryb niestacjonarny (zaoczny)

Czas trwania studiów: 2 semestry. Ogólna liczba godzin dydaktycznych 219, w tym 167 godzin wykładów, 16 godzin ćwiczeń, w tym 36 godzin ćwiczeń terenowych.

Adresaci: Studia podyplomowe kierowane są do osób, które ukończyły studia wyższe wszystkich kierunków studiów.

Cel: Celem studiów jest zapoznanie słuchaczy z najważniejszymi zagadnieniami w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawozów, doradztwa dotyczącego ich aplikacji oraz sprawności i zastosowania odpowiedniego sprzętu przeznaczonego do tego celu.

Nabycie uprawnień rolniczych: Absolwent studiów podyplomowych uzyskuje kwalifikacje rolnicze, poświadczone świadectwem ukończenia studiów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi absolwenci studiów podyplomowych z nabytym doświadczeniem będą mogli ubiegać się o wpis do rejestru doradców rolniczych jak również starać się o zatrudnienie m.in. w instytucjach zajmujących się doradztwem dla rolników i przedsiębiorstw w zakresie obrotu środkami ochrony roślin i nawozami. Dodatkowo mogą znaleźć również pracę w firmach produkujących i dystrybuujących środki ochrony roślin i nawozy a także pełnić rolę doradcy rolniczego w gospodarstwach rolnych.

serdecznie zapraszamy!

Informacje można uzyskać na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa ZUT w Szczecinie,
Katedra Agrotechnologii ul. Papieża Pawła VI 3, 71-459 Szczecin,
telefon 91 449 62 95, e-mail: doradcarolniczy@zut.edu.pl

www.doradcarolniczy.zut.edu.pl

oferta kierunków studiów 2022/2023

S1 S2 N2 architektura krajobrazu

rekrutacja bez egzaminu z umiejętności plastycznych!

S1 N1 S2 N2 odnawialne źródła energii

S2 specjalności:
/systemy wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
/pozyskiwanie i konwersja biomasy na cele energetyczne

S1 N1 S2 N2 ochrona środowiska

S2, N2 specjalności:
/ocena stanu i zagrożeń środowiska
/rekultywacja i zagospodarowanie gruntów

S1 N1 S2 N2 ogrodnictwo

S2, N2 specjalności:
/produkcja owoców, warzyw i ziół
/rośliny ozdobne i kształtowanie terenów zieleni

S1 N1 S2 N2 rolnictwo

S2, N2 specjalności:
/rolnictwo precyzyjne
/doradztwo rolnicze

S1 N1 uprawa winorośli i winiarstwo

rekrutacja na studia S1 N1 N2 trwa do 30.09.2022 r.
na studia S2 rozpocznie się w styczniu 2023 r.

- S1 studia stacjonarne I stopnia, inżynierskie, liczba semestrów: 7
- N1 studia niestacjonarne I stopnia, inżynierskie, liczba semestrów: 8, odpłatne
- S2 studia stacjonarne II stopnia, magisterskie, liczba semestrów: 3
- N2 studia niestacjonarne II stopnia, magisterskie, liczba semestrów: 4, odpłatne

www.agro.zut.edu.pl

www.facebook.com/wksir/

UBEZPIECZENIE AGROCASCO W TUW „TUW”

W ubezpieczeniu sprzętu rolniczego zdefiniowano **3 warianty (MINI, STANDARD oraz SUPER)**, zróżnicowane m.in. pod względem zakresu ochrony oraz wysokości limitów odpowiedzialności i udziałów własnych ubezpieczonego w szkodzie. Zupełną nowością jest pakietowa konstrukcja produktu, oferująca poza ubezpieczeniem sprzętu rolniczego (ubezpieczenie agrocasco), również szereg ubezpieczeń dodatkowych takich jak: ubezpieczenie szyb sprzętu rolniczego, ubezpieczenie NNW Operatorów i Pasażerów sprzętu rolniczego, Ochrona prawna, a także ubezpieczenie OC z tytułu międzysąsiedzkich usług maszynowych.

Odpowiedzialność TUW „TUW” może zostać rozszerzona o szkody powstałe w związku z:

- wykorzystaniem sprzętu do świadczenia usług rolniczych,
- wykorzystaniem sprzętu do świadczenia usług pozarolniczych,
- wynajmem sprzętu rolniczego,
- udziałem sprzętu rolniczego w pokazach, wystawach, festynach,
- transportem sprzętu rolniczego dokonywanym pojazdami samochodowymi i ciągnionymi przez te pojazdy przyczepami bądź naczepami.

Przedmiotem ubezpieczenia mogą być m.in.:

- kombajny rolnicze, siewkarnie polowe,
- ciągniki rolnicze, ładowarki wykorzystywane w rolnictwie,
- narzędzia i agregaty uprawowe, siewniki i sadzarki,
- rozrzutniki, rozsiewacze, opryskiwacze,
- prasy, kosiarki,
- przenośne suszarnie do zboża,
- przyczepy rolnicze.

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Oddział w Szczecinie

ul. Poczтовая 12, 70-360 Szczecin
T. +48 91 484 99 67, e-mail: szczecin@tuw.pl

**Pomorskie Biuro Regionalne z siedzibą
w Koszalinie**

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin
T. +48 94 342 03 90, e-mail: koszalin@tuw.pl

TUW „TUW” posiada sieć wyspecjalizowanych placówek na terenie całego kraju. Zapraszamy po atrakcyjną ofertę.

www.tuw.pl

Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą w Warszawie 02-793, ul. Raabego 13.